

From a Deaf Heart to a New Heart

MISHNAH

IF ONE BATHES IN THE WATER OF A PIT OR IN THE WATER OF TIBERIAS AND DRIES HIMSELF EVEN WITH TEN TOWELS, HE MUST NOT FETCH THEM IN HIS HAND. BUT TEN MEN MAY DRY THEIR FACES, HANDS, AND FEET ON ONE TOWEL AND FETCH IT IN THEIR HANDS. ONE MAY OIL AND [LIGHTLY] MASSAGE [THE BODY]. BUT NOT KNEAD OR SCRAPE. YOU MUST NOT GO DOWN TO A WRESTLING GROUND, OR INDUCE VOMITING, OR STRAIGHTEN AN INFANT[’S LIMBS], OR SET A BROKEN BONE. IF ONE’S HAND OR FOOT IS DISLOCATED, HE MUST NOT AGITATE IT VIOLENTLY IN COLD WATER BUT MAY BATHE IT IN THE USUAL WAY, AND IF IT HEALS, IT HEALS.

R. Helbo said: The wine of Perugitha and the water of Diomsith cut off the Ten Tribes from Israel.

R. Eleazar b. ‘Arak visited that place. He was attracted to them, and [in consequence] his learning vanished. When he returned, he arose to read in the Scroll [of the Torah]. He wished to read, Hahodesh hazeh lakem [This month shall be unto you, etc.], [instead of which] he read haharash hayah libbam. But the scholars prayed for him, and his learning returned. And it is thus that we learnt, R. Nehorai said: Be exiled to a place of Torah, and say not that it will follow thee, for thy companions will establish it in thy possession; and do not rely on thine own understanding.

A Tanna taught: His name was not R. Nehorai but R. Nehemiah; whilst others state, his name was R. Eleazar b. ‘Arak, and why was he called R. Nehorai? Because he enlightened [manhir] the eyes of the Sages in halachah.

לב חרש ולב שומע

משנה

הרוחץ במי מערה ובמי טבריא ונסתפג אפילו בעשר אלונטיאות לא יביאם בידו אבל עשרה בני אדם מסתפגין באלונטית אחת פניהם ידיהם ורגליהם ומביאין אותן בידן סכין וממשמשין אבל לא מתעמלין ולא מתגררין אין יורדין לקורדימא ואין עושיין אפיקטויזין ואין מעצבין את הקטן ואין מחזירין את השבר מי שנפרקה ידו ורגלו לא יטרפם בצונן אבל רוחץ הוא כדרכו ואם נתרפא נתרפא:

אמר רבי חלבו חמרא דפרוגייתא ומיא דדיומסת קיפחו עשרת השבטים מישראל רבי אלעזר בן ערך איקלע להתם אימשיך בתרייהו איעקר תלמודיה
כי הדר אתא קם למיקרי בספרא בעא למיקרא החדש הזה לכם אמר החרש היה לבם בעו רבנן רחמי עליה והדר תלמודיה, והיינו דתנן ר' נהוראי אומר הוי גולה למקום תורה ואל תאמר שהיא תבא אחריך שחברוך יקיימוה בידך ואל בינתך אל תשען.
תנא לא ר' נהוראי שמו אלא ר' נחמיה שמו ואמרי לה ר' אלעזר בן ערך שמו ולמה נקרא שמו ר' נהוראי שמנהיר עיני חכמים בהלכה:

An ever-increasing wellspring.

9. Rabban Yochanan the son of Zakkai had five disciples: Rabbi Eliezer the son of Hurkenus, Rabbi Joshua the son of Chananya, Rabbi Yossei the Kohen, Rabbi Shimon the son of Nethanel, and Rabbi Elazar the son of Arach. He would recount their praises: Rabbi Eliezer the son of Hurkenus is a cemented cistern that loses not a drop; Rabbi Joshua the son of Chananya---fortunate is she who gave birth to him; Rabbi Yossei the Kohen---a *chassid* (pious one); Rabbi Shimon the son of Nethanel fears sin; Rabbi Elazar ben Arach is as an ever-increasing wellspring.

[Rabbi Yochanan] used to say: If all the sages of Israel were to be in one cup of a balance-scale, and Eliezer the son of Hurkenus were in the other, he would outweigh them all. Abba Shaul said in his name: If all the sages of Israel were to be in one cup of a balance-scale, Eliezer the son of Hurkenus included, and Elazar the son of Arach were in the other, he would outweigh them all.

כמעין המתגבר

ח. רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי. הוא היה אומר, אם למדת תורה הרבה, אל תחזיק טובה לעצמה, כי לכה נוצרת. חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי, ואלו הן, רבי אליעזר בן הרקנוס, רבי יהושע בן חנניה, רבי יוסי הכהן, רבי שמעון בן נתנאל, ורבי אלעזר בן ערך. הוא היה מונה שבחן. רבי אליעזר בן הרקנוס, בור סוד שאינו מאבד טפה. רבי יהושע בן חנניה, אשרי יולדתו. רבי יוסי הכהן, חסיד. רבי שמעון בן נתנאל, ירא חטא. ורבי אלעזר בן ערך, מעין המתגבר. הוא היה אומר, אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים, ואליעזר בן הרקנוס בכף שניה, מכריע את כלם. אבא שאול אומר משמו, אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ורבי אליעזר בן הרקנוס אף עמהם, ורבי אלעזר בן ערך בכף שניה, מכריע את כלם:

Who needs whom ?

Kohelet Rabbah 7:7

R. Yochana Ben Zakai had five students. For as long as he lived did they sit before him. When he died, they went to Jabneh. R. Eleazar b. Arakh, however, joined his wife at Emmaus, a place of good water and lovely in aspect. He waited for them to come to him, but they did not. As they failed to do so, he wanted to go to them, but his wife would not let him.

She said 'Who needs whom?' He answered 'They need me.

'She said to him, 'In the case of a vessel [containing food] and mice, which goes to which? Do the mice go to the vessel or does the vessel come to the mice?' He listened to her and remained there until he had forgotten his learning. After a while, they came to him and asked: 'Which is better to eat along with a spread, bread made of wheat or bread made of barley?' But he was unable to answer

מי צריך למי ?

חמשה תלמידים היו לו לריב"ז. כל זמן שהיה קיים היו יושבין לפניו. כשנפטר הלכו ליבנה. והלך ר' אלעזר בן ערך אצל אשתו לאמאוס מקום מים יפים ונָה יפה. המתין להם שיבואו אצלו ולא באו. כיון שלא באו בָקש לילך אצלם ולא הניחתו אשתו .

אמרה: מי צריך למי ?

א"ל: הן צריכין לי .

אמרה לו: חֲמַת העכברים מי דרכו לילך אצל מי? העכברים אצל החמת או החמת אצל העכברים ?

שָמַע לה וישב לו עד ששכח תלמודו. מאַחַר זמן באו אצלו .

שאלו אותו: פת חטין או פת שעורים מי טב אוכלָה בלפתן ?

ולא ידע להשיבן . (קהלת רבה פרשה ז')

